

VĮ RADIOAKTYVIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMO AGENTŪRA

**2016 METŲ PIRMO KETVIRČIO
VEIKLOS PROGRAMOS VYKDYMO ATASKAITA**

Vilnius
2016

TURINYS

ĮVADAS.....	3
1. Uždavinys	4
2. Uždavinys	6
3. Uždavinys	7
4. Uždavinys	8
5. Uždavinys	8
6. Uždavinys	8
7. Uždavinys	9
8. Uždavinys	9

ĮVADAS

2016 metų pradžia ir pirmasis metų ketvirtis valstybės įmonei Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra (toliau – RATA) buvo permainingas ne tik vadovybės pokyčiuose, bet ir priimat naujus iššūkius.

RATA pavesta nauja funkcija „vykdyti Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Ignalinos AE) eksploatavimo nutraukimo ir techninių projektų vykdymo priežiūrą“, kurios įgyvendinimui metų pradžioje buvo sutelkta daug jėgų. Pirmiausia suburta ekspertų komanda. Prie jau 2015 m. RATA pradėjusio dirbti eksperto, 2016 m. prisijungė projektų ekspertas ir technologijų ekspertas. Ekspertų grupei suformuoti skirtos techninės priemonės ir kiti resursai: įsigyta darbui reikalinga organizacinė technika, ieškoma didesnių ofiso patalpų (kadangi esamos per ankštos). Ekspertų komanda pagal planą atlikę pirminę Galutinio Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo plano peržiūrą, parengė techninę specifikaciją ir kitus pirkimo dokumentus, paskelbtas Ignalinos AE galutinio eksploatavimo nutraukimo plano analizės paslaugų pirkimo konkursas.

Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimo projektas pristatytas suinteresuotų institucijų vadovams: Širvintų rajono meriui, Aplinkos apsaugos departamento Širvintų rajono skyriaus vedėjui, Jauniūnų kaimo seniūnei ir kt. RATA sudaryta projekto vykdymo priežiūros darbo grupė. Vyksta nuolatinė komunikacija su Aplinkos ministerijos ir Aplinkos projektų valdymo agentūros atstovais projekto įgyvendinimo klausimais.

Siekiant aktyvaus bendradarbiavimo su kitomis sektoriaus institucijomis, surengtas susitikimas su Ignalinos AE vadovais ir atstovais siekiant aptarti bendras veiklas, pristatyti naujas RATA funkcijas. II ketvirtyje, tęsiant bendradarbiavimą, vyks susitikimai su kitomis institucijomis.

Stiprinamas RATA personalas ir formuojama komanda. RATA trūkstamas kompetencijas papildė nauji darbuotojai: viešųjų pirkimų specialistė ir du ekspertai (projektų ekspertas ir technologijų). Siekiant, kad RATA veiktų efektyviai, įgyvendintos rekomendacijos, pateiktos įmonei Energetikos ministerijos Vidaus audito skyriaus 2016 m. sausio 18 d. RATA veiklos ir valdymo vidaus audito ataskaitoje Nr. (16.3-02)43-1. Atnaujintos kai kurios neaktualios ir patvirtintinos naujos tvarkos, pavyzdžiui, Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės vykdymo taisyklės; Supaprastintos viešųjų pirkimų taisyklės, Dokumentų valdymo tvarkos aprašas, Darbuotojų priėmimo į darbą atrankos būdu tvarka, Tarnybinių komandiruočių tvarkos aprašas ir kt. Atlikta galiojančių sutarčių revizija: kai kuruos sutartys, sudarytos nesilaikant viešųjų pirkimų procedūrų, nutrauktos, atlikti nauji pirkimai. Sukontroliuotos išlaidos lėmė pokyčius metiniame RATA išlaidų plane.

1. Uždavinys

Surinkti, apdoroti ir perduoti į VĮ Ignalinos atominės elektrinės (toliau - Ignalinos AE) saugyklas smulkiųjų radioaktyviųjų atliekų darytojų (toliau – atliekų darytojai) atliekas ir teikti radioaktyviųjų medžiagų transportavimo paslaugas

1.1. Surinkti, apdoroti ir perduoti į Ignalinos AE saugyklas atliekų darytojų atliekas.

I ketvirtį pagal sudarytas sutartis dėl radioaktyviųjų atliekų sutvarkymo iš atliekų darytojų buvo surinktos ir sutvarkytos radioaktyviosios atliekos – 35 vnt. prietaisų, turinčių 35 vnt. panaudotų uždarytųjų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių. Bendras radioaktyviųjų atliekų svoris – 53 kg, tūris – 0,029 m³, aktyvumas – 79,3 MBq. Duomenys pateikti 1 lentelėje

1 lentelė. I ketvirtį surinktos ir sutvarkytos radioaktyviosios atliekos

Smulkusis darytojas	Radioaktyviųjų atliekų susidarymo šaltinis	Radioaktyviųjų atliekų pavadinimas	Kiekis, vnt.	Radionuklidas	Aktyvumas, Bq	Masė, kg	Tūris, m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
AB Vilniaus metrologijos centras	Kalibracinis šaltinis	2P9-102	1	Pu-239	1,04E+02	0,50	0,0032
	Kalibracinis šaltinis	2P9-103	1	Pu-239	9,70E+02		
	Kalibracinis šaltinis	2P9-105	1	Pu-239	1,12E+05		
	Kalibracinis šaltinis	3P9-165	1	Pu-239	1,67E+05		
	Kalibracinis šaltinis	4P9-362	1	Pu-239	6,20E+02		
	Kalibracinis šaltinis	4P9-166	1	Pu-239	1,77E+05		
	Kalibracinis šaltinis	5P9-166	1	Pu-239	1,74E+06		
	Kalibracinis šaltinis	ISO-211	1	Sr-90+Y-90	1,24E+01		
	Kalibracinis šaltinis	ISO-212	1	Sr-90+Y-90	1,19E+02		
	Kalibracinis šaltinis	2SO-531	1	Sr-90+Y-90	3,10E+01		
	Kalibracinis šaltinis	2SO-532	1	Sr-90+Y-90	2,94E+02		
	Kalibracinis šaltinis	2SO-533	1	Sr-90+Y-90	2,88E+03		
	Kalibracinis šaltinis	2SO-534	1	Sr-90+Y-90	2,83E+04		
	Kalibracinis šaltinis	2SO-535	1	Sr-90+Y-90	2,56E+05		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-213	1	Sr-90+Y-90	1,03E+03		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-803	1	Sr-90+Y-90	4,31E+03		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-214	1	Sr-90+Y-90	1,05E+04		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-804	1	Sr-90+Y-90	4,00E+04		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-215	1	Sr-90+Y-90	1,17E+05		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-805	1	Sr-90+Y-90	4,10E+05		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-216	1	Sr-90+Y-90	1,07E+06		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-806	1	Sr-90+Y-90	4,37E+06		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-217	1	Sr-90+Y-90	1,04E+07		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-213	1	Sr-90+Y-90	1,05E+03		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-214	1	Sr-90+Y-90	1,22E+04		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-215	1	Sr-90+Y-90	1,15E+05		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-806	1	Sr-90+Y-90	4,07E+06		
	Kalibracinis šaltinis	3SO-327	1	Sr-90+Y-90	1,63E+07		
	Kalibracinis šaltinis	OSGI	1	Cs-137	1,42E+05		
	Kalibracinis šaltinis	OSGI	1	Cs-137	3,93E+04		
	Kalibracinis šaltinis	OSGI	1	Cs-137	8,38E+03		
	Kalibracinis šaltinis	OSGI-3	1	Cs-137	5,60E+04		
Kalibracinis šaltinis	GCS7.012.4	1	Cs-137	3,33E+07	8,90	0,0120	
Kalibracinis šaltinis	GCS7.012.1	1	Cs-137	3,22E+06	19,85	0,0065	
Kalibracinis šaltinis	GCS7.012.1	1	Cs-137	3,22E+06	23,70	0,0065	
Viso:					7,93E+07	52,95	0,0286

I ketvirtį, norėdama įsivežti į Lietuvos Respubliką jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir vadovaudamasi Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 24 straipsnio 2 dalimi, į RATA kreipėsi UAB „Teksrena“. Su bendrove buvo sudaryta radioaktyviųjų atliekų sutvarkymo sutartis, apdrausta laidavimo draudimu.

RATA smulkiųjų radioaktyviųjų atliekų darytojų saugykloje, esančioje P. Lukšio g. 5, Vilniuje atlikta laikinai saugomų panaudotų uždarųjų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių fizinė inventorizacija, pagal kurios duomenis paruoštos ir pateiktos šios ataskaitos:

- Radiacinės saugos centrui 2016 m. sausio 12 d. Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registro išorinės prieigos priemonėmis - Metinė inventorizacijos ataskaita apie turimus panaudotus uždaruosius jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius;
- dėl branduolinių medžiagų judėjimo 2016 m. sausio 16 d. raštais Nr. 4.34-24 ir 4.34-25 pateiktos VATESI ir Europos Komisijai Medžiagų balanso ataskaita (MBA) ir Fizinės inventorizacijos aprašas (FIA) už 2015 metus.

Vadovaujantis Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko patvirtintu Įmonių, susijusių su pavojingų krovinių vežimu kelių transportu, pakrovimu ir (ar) iškrovimu bei laikinu sandėliavimu, ataskaitų rengimo, pateikimo ir apskaitos tvarkos aprašu, Valstybinei kelių transporto inspekcijai paruošta ir 2016 m. sausio 6 d raštu Nr. 4.34-35 pateikta VĮ Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūros pavojingų krovinių vežimo kelių transportu, pakrovimo ir iškrovimu bei laikinu sandėliavimo veiklos metinė ataskaita už 2015 metus.

1.2. Surinkti, apdoroti ir perduoti į Ignalinos AE saugyklas nelegalius ir paliktuosius uždaruosius jonizuojančios spinduliuotės šaltinius.

2016 m. kovo 31 dieną gautas Radiacinės saugos centro raštas Nr. 1.11-2-1027 apie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos garaže (Vivulskio g. 43, Vilniuje) ardomame automobilyje rastą dėžutę, kurioje aptikti jonizuojančios spinduliuotės šaltiniai su ^{137}Cs , ^{232}Th ir ^{226}Ra radionuklidais. RATA specialistai, vadovaudamiesi Paliktųjų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių, paliktųjų branduolinio kuro ciklo medžiagų, paliktųjų branduolinių ir daliųjų medžiagų ir radionuklidais užterštų objektų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 280, paėmė 32 vnt. įvairaus pavidalo jonizuojančios spinduliuotės šaltinius iš radimo vietos ir atvežė apdoroti į RATA gamybines – laboratorines patalpas.

1.3. Užtikrinti efektyvų radiologinių avarijų ar įvykių pasekmių šalinimą, likviduojant radioaktyviųjų medžiagų sukeltą taršą: pasirengimas ir dalyvavimas radiologinių avarijų pasekmių likvidavimo darbuose ir pratybose.

Smulkiųjų darytojų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo (toliau – SDRAT) skyriaus specialistai kovo 7-18 dienomis dalyvavo Tarptautinės atominės energetikos agentūros (toliau – TATENA) organizuotuose mokymuose dėl įvairių valstybės institucijų bendradarbiavimo radiologinių įvykių atveju (angl. *Training Course on the Essential Elements of Nuclear Security*), kuriuose buvo nagrinėjami įvairių institucijų keitimosi turima informacija ir bendradarbiavimo siekiant užtikrinti branduolinių energetikos objektų ir radioaktyviųjų medžiagų saugumą, įvykus radiologinei avarijai, klausimai. Mokymų dalyviai buvo supažindinti su TATENA parengtais dokumentais, aprašančiais geriausią tarptautinę praktiką sprendžiant šiuos klausimus. Mokymų metu dalyviai buvo supažindinti su atitinkamų tarnybų (policijos, medicinos, priešgaisrinių, tyrimo laboratorijų ir kt.) veiksmis įvykio vietoje, jų veiksmų koordinavimo būdais, įvykio vietos valdymo ir darbų organizavimo praktika. Taip pat buvo nagrinėjamas tarptautinis bendradarbiavimas užtikrinant saugų radioaktyviųjų medžiagų naudojimą.

Kovo 24 dieną SDRAT skyriaus specialistai dalyvavo Radiacinės saugos centro organizuotame institucijų pasitarime – diskusijoje dėl HERCA ir WENRA metodikos ir jos galimo taikymo Lietuvoje. Minėta metodika skirta geresniam tarpvalstybiniam veiksmų koordinavimui taikant apsauginius veiksmus ankstyvosios branduolinės avarijos stadijoje. Metodikos rekomendacijos ir galimas jų pritaikymas Lietuvoje pristatytas Lietuvos institucijų, susijusių su radiologinių ir branduolinių avarijų likvidavimu, atstovams.

1.4. *Didinti atliekų darytojams teikiamų paslaugų kiekį.*

Vasario mėnesį pagal sutartį su smulkiuoju darytoju buvo pervežti jonizuojančios spinduliuotės šaltiniai tarptautiniu maršrutu Nordlingen (Vokietija) – Raseiniai. Atstumas tarp galinių maršruto taškų – 1600 km.

Smulkiesiems darytojams buvo pateiktos paslaugų kokybės vertinimo anketos, kuriose prašoma atsakyti į klausimus apie RATA teikiamų paslaugų kokybę. Gauti 6 atsakymai. Teikiamų paslaugų kokybę „labai gerai“ įvertino 3 klientai, „gerai“ taip pat 3 klientai. Bendravimo kokybę „labai gerai“ įvertino 4 klientai, „gerai“ – 2 klientai. Apie RATA teikiamas paslaugas iš partnerių sužinojo 2 klientai, iš kitų valstybės įstaigų – 3 klientai, iš interneto – 1 klientas. Atsakymai skirti analizuoti smulkiesiems darytojams teikiamų paslaugų kokybę ir siekiant didinti užsakymų skaičių.

2. Uždavinys

Nutraukti Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos (toliau – Maišiagalos saugykla) eksploatavimą

2.1. *Užtikrinti Maišiagalos saugyklos fizinę apsaugą, branduolinę ir radiacinę saugą.*

Vykdamas Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (toliau – VATESI) licencijos galiojimo sąlygas, 2016-03-30 raštu Nr. 4.6.-101 parengta ir pateikta licencijos Nr. 2/2006 galiojimo sąlygų vykdymo už 2015 metų II pusmetį ataskaita VATESI. Vadovaujantis Branduolinės saugos reikalavimo BSR-1.6.1-2012 „Branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinė sauga“ 15.3. punkto reikalavimais buvo parengta ataskaita ir 2016 m. sausio 4 d. raštu Nr. 4.2-2 pateikta VATESI ir Valstybės saugumo departamentui apie 2015 metų IV ketvirtyje branduoliniame energetiniame objekte – Maišiagalos saugykloje su objekto fizine sauga susijusius įvykius.

Branduolinio energetikos objekto modifikacijos pagrindimas dėl organizacijos struktūros pakeitimo nebuvo rengiamas, nes nebuvo Energetikos ministro sprendimo.

Vykdamas Maišiagalos saugyklos fizinės saugos sistemų ir įrenginių priežiūrą bei remontą buvo atlikti periodiniai (mėnesiniai) fizinės apsaugos sistemos profilaktiniai priežiūros darbai:

- vaizdo stebėjimo sistemos profilaktinis patikrinimas – 3 kartus (sausio, vasario ir kovo mėn.);
- perimetro apsaugos – sensorinio tvoros kabelio patikrinimas – 3 kartus (sausio, vasario ir kovo mėn.);
- kaupo apsaugos sistemos profilaktinis patikrinimas (atliekamas ir kaupo apsaugos stebėjimo sistemos kompiuterių, esančių Vilniaus miesto policijos komisariatare ir RATA patalpose patikrinimas) – 3 kartus (sausio, vasario ir kovo mėn.).

I ketvirtyje buvo suremontuota saugyklos vaizdo įrašymo sistema, pakeisti fiziškai susidėvėję sistemos elementai, atlikti kiti apsaugos sistemos dalių tarpusavio suderinimo darbai, suremontuoti Maišiagalos saugyklos apsaugos sistemos kompiuterių ir serverio rezervinio maitinimo šaltiniai. Remonto metu susidėvėję švino akumuliatoriai buvo pakeisti naujais.

Fizinių ir technologijos mokslų centro (toliau – FTMC) Branduolinio ir aplinkos radioaktyvumo tyrimų laboratorija 2016 m. sausio 16 d. raštu Nr. SR-5100-863 pateikė 2015 metų IV ketvirčio Maišiagalos saugyklos išsamių radiometrinių tyrimų atlikimo ir gautų rezultatų mokslinės analizės sukūrimo ataskaitą. Pagrindinė ataskaitos išvada yra ta, kad viršutinėje vandeningojo sluoksnio dalyje 2015 m. IV ketvirtį maksimali tričio aktyvumo koncentracija (305 ± 25) Bq·l⁻¹ (grėžinys Nr. 42p) buvo stebėta spalį. Ši vertė yra 2,8 karto mažesnė už tame pačiame grėžinyje 2014 m. spalį stebėtą vertę.

Pagal Aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymą Nr. D1-546 „Dėl ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ parengta Maišiagalos saugyklos aplinkos monitoringo 2015 metų metinė ataskaita ir 2016-03-30 raštu Nr. 4.14-102 pateikta Aplinkos apsaugos agentūrai, Radiacinės saugos centrui, VATESI, Širvintų rajono aplinkos apsaugos agentūrai bei paskelbta RATA internetinėje svetainėje. Ilgamečių duomenų (2005-2015 metai) analizė rodo tričio turinio aktyvumo mažėjimo tendenciją arčiausiai Maišiagalos saugyklos kaupo įrengtuose grėžiniuose. Ši tendencija patvirtina 2006 metais įrengtų inžinerinių barjerų efektyvumą, pasireiškiantį kritulių infiltracijos, o kartu ir saugomų radionuklidų išplovimo, sustabdymu. Remiantis ilgalaikiais radionuklidų sklaidos

stebėsenos Maišiagalos saugyklos aplinkoje duomenimis konservatyviu tikimybinu metodu įvertinta menamos kritinės grupės narių apšvita yra mažesnė už nustatytą efektinės apribotosios dozės vertę lygią 0,2 mSv/m. Radiacinės saugos centro darbuotojai 2015 metais, atlikę radiologinės būsenos stebėseną, pateikė išvadą, kad radionuklidai iš Maišiagalos saugyklos teritorijos nepatenka į aplinką ir negali nulemti papildomos gyventojų apšvitos. Sukurtos hipotetinės kritinės grupės gyventojui apskaičiuota metinė efektinė dozė sudarytų tik 0,2% apribotosios metinės efektinės dozės (0,2 mSv) dydžio.

Maišiagalos saugyklą nuolatos prižiūri ir saugo sargai. Vadovaujantis Maišiagalos saugyklos priežiūros programa 2016 m. I ketvirtį buvo tvarkoma teritorija: valomas sniegas nuo takų ir kelių genimi medžiai, valomos vidaus patalpos, vadovaujantis statinių techninės priežiūros taisyklėmis vykdomas pastatų ir statinių stebėjimas ir kt.

2.2. Pasiruošti Maišiagalos saugyklos eksploatavimo nutraukimui.

2016 m. vasario 23 d. RATA I. e. direktorės įsakymu Nr. V-26 sudaryta projekto „Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimas“ vykdymo priežiūros darbo grupė. Pirmininkė – I. e. direktoriaus pareigas Ineta Janušytė, pirmininko pavaduotojas – SDRAT skyriaus vedėjas Leonas Liubauskas, sekretorė - vyriausioji buhalterė Rasa Šeduikytė. Darbo grupei pavesta vykdyti projekto veiklų įgyvendinimo priežiūrą, paskirti atsakingus asmenis už projekto veiklų ar kitų su projektu susijusių veiklų įgyvendinimą laiku, teikti pastabas ir pasiūlymus dėl projekto veiklų ir vykdyti kitas funkcijas, susijusias su projekto tinkamu įgyvendinimu.

3. Uždavinys Pasiruošti giluminio atliekyno įrengimui

3.1. Giluminio atliekyno plėtros plano parengimas.

Parengta ir 2016-03-29 viešųjų pirkimų komisijos posėdyje patvirtinta Giluminio atliekyno plėtros plano parengimo paslaugos pirkimo dokumentacija: techninė specifikacija, minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai paslaugos teikėjams, pasiūlymų vertinimo kriterijai ir kt. Šios paslaugos tikslas – parengti giluminio atliekyno, skirto panaudotam branduoliniam kurui ir ilgaamžems radioaktyviosioms atliekoms, plėtros projektą, pagrįsti jo įgyvendinimo būdą, išlaidas ir pasekmes. Atsižvelgdamas į šio projekto tikslus, uždavinius ir sąsajas su kitais įgyvendintais, įgyvendinamais arba planuojamais įgyvendinti projektais paslaugos teikėjas privalės atlikti šiuos darbus:

- remiantis preliminariais giluminio atliekyno įrengimo kainų skaičiavimais atlikti finansinę analizę, apimančią projekto finansinius rodiklius, ir įvertinti galimas giluminio atliekyno įrengimo finansavimo schemas ir šaltinius;
- atlikti giluminio atliekyno projekto rizikų analizę ir parengti rizikų valdymo planą;
- parengti atliekyno projekto įgyvendinimo planą (numatyti pagrindinius įgyvendinimo etapus, veiksmų seką, jų tarpusavio ryšius, svarbą, vietą bendroje atliekyno projekto įgyvendinimo eigoje).

RATA specialistai pradėjo analizuoti ir vertinti Giluminio atliekyno projekto įrengimo teisinę aplinką – atlikti Lietuvos Respublikos tarptautinių susitarimų ir Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo įvertinimai. Taip pat RATA specialistai pradėjo rengti Giluminio atliekyno projekto įgyvendinimo gaires. Siekiant nustatyti svarbiausių projekto stadijų įgyvendinimo laikotarpius atlikta anksčiau atliktų tyrimų rezultatų apžvalga ir, remiantis tarptautine patirtimi bei TATENA rekomendacijomis, identifikuoti svarbiausi šio branduolinės energetikos objekto įrengimo etapai.

3.2. Užsienio šalių patirties ir tendencijų analizė giluminio atliekyno įrengimo srityje bei apibendrintos susijusios informacijos RATA periodiniam naujienlaiškiui pateikimas

Analizuojant užsienio šalių patirtį ir tendencijas giluminio atliekyno srityje, apibendrinta informacija skelbta periodiniame RATA naujienlaiškiuose naujienlaiškyje. Nr. 3 vasario 8 – kovo 4 d.d. paskelbta informacija apie Jungtinių Amerikos Valstijų Energijos departamento iniciatyvą įrengti gilų tiriamąjį gręžinį.

Galutinio radioaktyviųjų atliekų apdorojimo kontrolės ir atliekynų (toliau – GRAAKA) skyriaus vedėjas vasario 3–4 dienomis dalyvavo EU JOPRAD (angl. *Towards a Joint Programming on*

Radioactive Waste Disposal) projekto regioniniame susitikime. JOPRAD projekto tikslas - parengti sąlygas bendram radioaktyviųjų atliekų dėjimo į atliekyną programavimui. Toks bendras programavimas Europos lygmeniu apimtų giluminių atliekynų įrengimo mokslinių ir plėtros tyrimų veiklas, įgyvendinamas pagal nacionalines mokslinių tyrimų programas, identifikuojant šių programų sinergijos aspektus. Visų šalių bendras rūpestis yra geologiniai atliekynai panaudotam branduoliniam kurui ir kitoms didelio aktyvumo ilgaamžėms radioaktyviosioms atliekoms dėti, įskaitant atliekų tvarkymo aspektus, susijusius su švietimu ir mokymu bei žinių valdymu. Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo Direktyvoje 2011/70/EURATOM numatyta, kad Europos Sąjungos narės rengia ir įgyvendina mokslinių ir plėtros tyrimų programas. ES šalys narės 2015 metais pateikė Europos Komisijai minėtos Direktyvos įgyvendinimo ataskaitas. Seminare buvo pateikta apibendrinta informacija, nurodant kada šalys narės planuoja įrengti giluminius atliekynus ir pradėti dėti į juos panaudotą branduolinį kurą. Pastebėtina, kad daugumoje šalių, įskaitant ir Lietuvą, šios datos yra labai panašios – apie 2050-uosius metus.

4. Uždavinys

Užtikrinti būtinas technines priemones RATA veiklai vykdyti

4.1. Dozimetrinių, radiometrinių ir kitų matavimo prietaisų patikra ir kalibravimas

2016 m. I ketvirtį vykdant radiacinės saugos užtikrinimo priemones Vilniaus metrologijos centre atliktas nešiojamojo dozės galios matuoklio Radiogem 2000, teleskopinio detektoriaus TELT-SHIDE, radiacijos matuoklių Bicron (3 vnt), portatyviojo radiacijos matavimo prietaiso ASP1 kalibravimas. Taip pat atlikta mikroprocesorinių dozimetų PM 1203M (4 vnt.), radiacinės taršos matuoklio CoMo-170 patikra.

5. Uždavinys

Šviesti ir informuoti visuomenę apie panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų galutinio sutvarkymo būdus

5.1. Užtikrinti RATA išorinę komunikaciją, siekiant didinti gyventojų informuotumą apie radioaktyviųjų atliekų tvarkymą.

Nuolat atnaujinama aktuali informacija RATA interneto svetainėje: skelbiamos naujienos, skelbimai, kuriamos naujos aktualios rubrikos (sukurta skiltis „viešieji pirkimai“).

Kovo 30 d. RATA atstovai kartu su Ignalinos AE atstovais dalyvavo susitikime su Daugpilio rajono (Latvijoje) gyventojais dėl Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo klausimų. Susitikimas įvyko Demenės vietovėje. Į susitikimą atvyko Daugpilio rajono vadovybė ir vietiniai gyventojai. Renginio metu buvo pristatyta elektrinės eksploatavimo nutraukimo darbų eiga, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo projektai, vyko diskusijos, RATA ir Ignalinos AE atstovai atsakė į gyventojų klausimus. Taip pat buvo išplatinta RATA informacinė medžiaga – leidiniai rusų kalba apie radioaktyviųjų atliekų dėjimą į atliekynus (rus. *РЕШЕНИЕ: захоронить радиоактивные отходы*).

5.2. Užtikrinti RATA vidinę komunikaciją reguliariai (kas dvi savaitės) leidžiant RATA naujienlaiškį

Kas dvi savaites leidžiamas RATA naujienlaiškis, skirtas vidinei komunikacijai. Naujienlaiškyje skelbiama aktuali informacija – teisės aktai, RATA direktoriaus įsakymai, informacija apie darbuotojų komandiruotes ir atostogas, komandiruočių ataskaitos, dalijamasi kitų šalių patirtimi atliekynų įrengimo ir atliekų pakuočių tikrinimo srityje ir pan.

6. Uždavinys

Stiprinti radioaktyviųjų atliekų pakuočių kontrolę Ignalinos AE

6.1. Parengti trumpaamžių labai mažo, mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų pakuočių tikrinimo tvarkos aprašą.

Parengtas radioaktyviųjų atliekų pakuočių tikrinimo tvarkos aprašo projektas. Apraše numatyta tvarka, kuri apims galutinai apdorotų (sucementuotų) mažo ir vidutinio aktyvumo atliekų ir labai mažo aktyvumo atliekų pakuočių tikrinimus Ignalinos AE. Taip pat apraše numatytas pakuočių tikrinimų periodiškumas, apimtys, audito eiga, patikrų planavimo procesas, reikalavimai pakuotėms.

6.3. Užsienio šalių patirties ir tendencijų analizė radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir pakuočių tikrinimo srityje bei apibendrintos susijusios informacijos RATA periodiniam naujienlaiškiui pateikimas.

Analizuojant užsienio šalių patirtį ir tendencijas radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir pakuočių tikrinimo srityje, apibendrinta informacija skelbta periodiniame RATA naujienlaiškyje. Nr. 6 balandžio 4-17 d.d. skelbta apie Ispanijos radioaktyviųjų atliekų priimamą į labai mažo aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų atliekyną kontrolės sistemą.

7. Uždavinys

Vykdyti Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo planavimo ir techninių projektų vykdymo priežiūrą

7.1. Atlikti Galutinio Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. 1-230 (toliau – GENP), analizę.

Parengti ir 2016-03-21 viešųjų pirkimų komisijos posėdyje patvirtinti GENP analizės paslaugų pirkimo dokumentai: techninė specifikacija, minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai paslaugos teikėjams, pasiūlymų vertinimo kriterijai ir kt. Šios pirkimo tikslas – atlikti Ignalinos GENP analizę, siekiant nustatyti svarbiausius projekto valdymo procesus arba projekto etapus, turinčius didžiausią įtaką projekto apimčiai, biudžetui, terminui ir kokybei. Įvertinus nustatytų procesų/projektų valdymą, bus identifikuojamos jų valdymo efektyvinimo priemonės, ir, suderinus su IAE, parengtas IAE eksploatavimo nutraukimo projekto valdymo efektyvinimo priemonių planas bei šio plano įgyvendinimo veiksmų sąrašas.

2016-03-29 Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (CVPIS) paskelbtas tarptautinis GENP analizės paslaugų pirkimas atviro konkurso būdu.

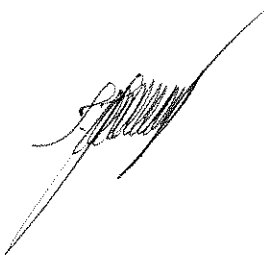
8. Uždavinys

Didinti RATA veiklos efektyvumą tobulinant procesų valdymo sistemą įmonėje

8.4. Vykdyti perėjimą prie naujo kokybės vadybos sistemos ISO 9001:2015 standarto (esamų vadovų ir procedūrų perrašymas/atnaujinimas: viso apie 20 dokumentų)

2016 metais RATA kokybės vadybos sistema turi būti atnaujinta, kad atitiktų naujojo LST EN ISO 9001:2015 standarto reikalavimus (sistemą privaloma sertifikuoti) ir atnaujintus (įsigalioja nuo 2016-05-01) VATESI Branduolinės saugos reikalavimus BSR -1.4.1-2106 “Vadybos sistema”. 2016 m. I ketvirtį identifikuota įmonės kokybės vadybos sistemos struktūra pagal naujuosius reikalavimus, parengtos procedūrų “Organizacijos konteksto ir suinteresuotųjų šalių nustatymas” ir “Rizikų ir galimybių nustatymas ir valdymas” pirminės versijos, atnaujintas kokybės vadovas.

L. e. direktoriaus pareigas

Ineta Janušytė